

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/170/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219010124
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6219010124.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jozefa Ryanta na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. februára 2020, v trestnej veci obžalovaného H. L. za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 18. 11. 2019, sp. zn. 3T/41/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného H. L., nar. XX.XX.XXXX vo H. L., trvalým pobytom L. XX, t.č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS R. R.

o d s u d z u j e

podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. e) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Vo zvyšnej časti zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nezmenený.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný H. L. uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe že,

dňa 16. 03. 2019 v čase okolo 01.00 hod. vo H. L., na ulici H. č. XX, pred D. D., fyzicky napadol poškodeného D. D., nar. XX. XX. XXXX, a to tak, že po predchádzajúcom verbálnom konflikte a vzájomnom naťahovaní sa, ho dvakrát udral päťou do tváre, ktorý následkom úderu spadol na bok na betónový chodník, potom ho dvakrát kopol do hlavy, do tvárovej časti, čím spôsobil poškodenému D. D. otras mozgu ľahkého stupňa, impresívnu zlomeninu čelovej kosti vľavo s posunom úlomkov a krvácaním do ľavej čelovej dutiny, zasahujúcu do stropu očnice, zlomeninu nosa s miernym posunom a krvácaním, zlomeninu orbitomaxilárneho (očnicovočelustného) komplexu vpravo s posunom a krvácaním do čelustných dutín, početné pomliaždenia tváre s drobnými tržnými rankami a veľkými hematómami s výrazným opuchom okoloočných tkanív s dobou liečby a práceneschopnosti v trvaní od 16. 03. 2019 do 16. 04. 2019, pričom uvedeným spôsobom a intenzitou útoku mohlo dôjsť k závažnejším poraneniam, a to k poraneniu zrakového aparátu a trvalému poškodeniu videnia, k vpáčeniu lebky do

mozgu a poraneniu mozgu s fatálnymi následkami, kedy mu v ďalšom útoku zabránil C. N. a ďalšie dve nestotožnené osoby.

Za to bol obžalovanému podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1, ods. 2 Tr. por. bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenej Dôvere, zdravotnej poisťovni, a. s., škodu vo výške 887,32.- Eur.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní obžalovaný odvolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 27. 12. 2019 a to proti výrokom o vine, o treste a o škode.

Najprv poukázal na výrovkovú časť napadnutého rozsudku, ako aj jeho odôvodnenie, s ktorými sa však nestotožnil. Okresný súd vyhodnotil vykonané dôkazy výlučne v jeho neprospech a nesprávne prijal argumentáciu obžaloby.

V jeho prospech svedčili viaceré dôkazy, ktoré neboli brané na zreteľ, predovšetkým obsah záznamu telefonického rozhovoru medzi svedkyňou C. L. a svedkom D. L., ako aj výpoveď svedka D. G. a čiastočne aj výpoveď svedka G.. C. N., ktorý sa vyjadril k počiatočnému štádiu konania, ktoré výlučne zaviniel poškodený D. D.. Tento svedok nemohol vidieť určitú časť konfliktu, keďže nepočul, ako sa C. L. ohrádzala voči útoku zo strany poškodeného. Hovoril, že došlo medzi ním a poškodeným len k naťahovaniu, avšak nevidel, ako ho prvý napadol práve poškodený, ktorý ho udrel. Svedkyňa C. L. navyše potvrdila, že bola poškodeným napadnutá, on ho len vyzýval, aby prestal pokračovať v takomto konaní a poškodeného na to upozorňoval aj svedok D. G.. Svedok A. L., ktorý poskytoval poškodenému prvú pomoc nepotvrdil, že by použil voči poškodenému nejaké násilie. Napokon tvrdenie svedka Y. L., že svedkyňa C. L., po vrátení sa do pohostinstva, mala žiadať o poskytnutie pomoci pre poškodeného, nebola vôbec preverená jej opätovným výsluchom. Okrem toho bol svedok G.. C. N. pod značným vplyvom alkoholu.

Okresný súd vypočul na hlavnom pojednávaní Y. L., hoci tento nebol vypočutý v prípravnom konaní, avšak tento nevypočul svedka C. A. a nekonfrontoval tohto svedka ani s výpoveďou C. L., čo bol tendenčný postup. Taktiež negatívna správa z miesta trvalého bydliska na jeho osobu bola vyslovene tendenčná, keďže ju podpísala osoba, ktorá je voči nemu zaujatá.

Ďalej spochybnil znalecký posudok svedka G.. A. A., ktorý len vysvetľoval rôzne okolnosti, ktoré mohli nastať, avšak tieto neboli z medicínskeho hľadiska preukázané, navyše boli všeobecné. Závery tohto znaleckého posudku sú úplne v rozpore so závermi znaleckého posudku G.. G. Q., z ktorého vyplýva, že jeho správanie nie je agresívne a ničím nebolo podložené, že by konal v silnom afekte smerujúcom k ťažkej ujme na zdraví. Za takejto situácie nebolo preukázané, že by jeho konanie smerovalo k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví poškodeného, navyše toto bolo len reakciou na útok zo strany poškodeného, najmä ak nebolo jednoznačne zistené, že by mal poškodeného aj kopnúť nohou. Na zdraví poškodeného ani nenastal následok, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako ťažkú ujmu na zdraví. Pokiaľ ide o trest, namietal použitie ust. § 37 písm. h) Tr. zák., t. j. že mal spáchať viac trestných činov, keďže šlo u neho o jednočinný súbeh a nie o viac skutkov, preto mu nemala byť pričítaná táto priťažujúca okolnosť. Taktiež okresný súd nemal prihliadnúť na priťažujúcu okolnosť v zmysle ust. § 37 písm. m) Tr. zák., t. j. že už bol v minulosti trestaný, keďže vychádzal len z odpisu z registra trestov, ktorý nemusí byť dôsledný a nie je z neho možné zistiť, kedy spáchal skutok, pre ktorý bol odsúdený v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 8T/112/2008. Naproti tomu mu mala byť priznaná poľahčujúca okolnosť podľa ust. § 36 písm. i) Tr. zák., keďže táto patrí páchatelovi, ktorý trestný čin spáchal odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, pričom konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie s tým, že bude musieť doplniť dokazovanie v naznačenom smere.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že považuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu za zákonný a správny, okresný súd sa náležite vysporiadal s vykonanými dôkazmi, a preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Naproti tomu obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom vyhotovení odvolania. Zdôraznil, že výpoveď svedka G.. C. N. nebola dôveryhodná, tento bol pod značným vplyvom alkoholu, pričom sa ako bývalý policajt chcel len zviditeľniť. Dôležité bolo aj to, že vážnejšie zranenia, ktoré mohli nastať, u poškodeného reálne nenastali. Z týchto dôvodov navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu, spáchanie skutku oľutoval, avšak poukázal na to, že incident nevyvolal, hoci bol pod vplyvom alkoholu. V podstate sa len bránil poškodenému, hoci táto obrana bola v určitých častiach neprimeraná.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovaného zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine, o treste a o škode. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané dôvodne len čiastočne, a to proti výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Súd prvého stupňa, pri dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., posudzovanému prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Vložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom čiastočne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaného zo spáchania skutku kladeného mu za vinu a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku uznal za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom predovšetkým na stranách č. 7 až 9, s ktorým sa stotožnil, ale považoval za potrebné reagovať na odvolacie námietky obžalovaného, ktoré však nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o vine.

Na začiatku krajský súd poznamenáva, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný sa spôsobom uvedeným v skutkovej vete rozsudku prvostupňového súdu dopustil takého konania, ktoré bezprostredne smerovalo k tomu, aby inému úmyselne spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, pričom konal v úmysle spáchať trestný čin, ale k dokonaniu trestného činu nedošlo. Obžalovaný totiž poškodenému nespôsobil ťažkú ujmu na zdraví, t.j. následok, ktorý by musel nastať, aby bol skutok právne kvalifikovaný ako dokonaný zločin ublíženia na zdraví. Poškodenému spôsobil zranenia s dobou liečenia 31 dní, t.j. ujmu na zdraví, ktorú však nemožno posúdiť ako ťažkú ujmu na zdraví (ust. § 123 ods. 3 Tr.zák.), ale len ako ublíženie na zdraví (ust. § 123 ods. 2 Tr.zák.), najmä vzhľadom na primeranú dobu liečenia, ktorá nepresiahla 42 kalendárnych dní (ust. § 123 ods. 4 Tr.zák.), a práve preto išlo o pokus uvedeného zločinu, ako vývojového štádia, ktoré už bolo trestným, a ktoré predchádzalo dokonaniu trestného činu. Priamy úmysel obžalovaného spôsobiť takýto následok sa dal vyvodiť z toho, že útoky na poškodeného viedol opakovane, veľkou intenzitou, a to na miesta, kde sa nachádzajú životne dôležité orgány, pričom v napádaní pokračoval, aj keď už poškodený ležal na zemi.

Zároveň spáchal prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr.zák., nakoľko sa dopustil fyzicky, na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti, tým, že napadol iného. I keď vzniku konfliktu s obžalovaným predchádzalo nevhodné konanie zo strany poškodeného D. D. voči svedkyni C. L., v žiadnom prípade následné konanie obžalovaného nemožno posúdiť ako nutnú obranu.

Okrem toho, že sa obžalovaný k spáchaniu skutku čiastočne priznal, usvedčuje ho predovšetkým výpoveď priameho svedka G. C. N., ktorý nemal žiadny dôvod priťažovať mu, a ktorého popis útoku na poškodeného korešponduje so závermi znaleckého posudku z odvetvia traumatológie, pokiaľ ide o rozsah, spôsob, charakter a lokalizáciu zranení poškodeného, ktoré potvrdili ďalší nepriami svedkovia, ktorí ho videli bezprostredne po útoku. Súhrn dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaného, ktoré na seba nadväzujú a logicky sa dopĺňajú, nielenže vyvracia ním produkovanú obhajobu, ale v konečnom dôsledku jednoznačne preukazuje, že skutok, tak ako bol ustálený, spáchal práve obžalovaný.

Preskúmajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste, dospel krajský súd, na rozdiel od výroku o vine, sčasti k inému záveru ako okresný súd, a keďže odvolanie obžalovaného v tomto smere považoval za čiastočne dôvodné, nakoľko mu bol uložený neprimeraný trest, z tohto dôvodu napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu zrušil a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o treste sám.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal za to, že okresný súd správne ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností na 0:2, keď nezistil u obžalovaného žiadnu poľahčujúcu okolnosť a na druhej strane mu pričítal dve priťažujúce okolnosti, a to, že spáchal viac trestných činov a už bol za trestný čin odsúdený (ust. § 37 písm. h/, m/ Tr.zák.).

Obžalovaný sa domáhal priznania poľahčujúcej okolnosti, keď odvracal útok, hoci neboli splnené ďalšie predpoklady, ktoré by inak vylučovali trestnosť jeho činu a konal bez toho, aby boli celkom splnené podmienky nutnej obrany (ust. § 36 písm. i/ Tr.zák.). Takáto poľahčujúca okolnosť mu neprináleží, nakoľko, ako už bolo pred tým konštatované, v útoku na poškodeného pokračoval aj v čase, keď tento ležal na zemi a už neobťažoval svedkyňu C. L., ani na neho neútočil. Zároveň namietal postup okresného súdu, keď zistil u neho vyššie uvedené dve priťažujúce okolnosti, avšak ani v tomto smere nebola jeho argumentácia dôvodná. Na existenciu priťažujúcej okolnosti podľa ust. § 37 písm. h) Tr.zák., t.j., že mal spáchať viac trestných činov (minimálne dva), nemá vplyv skutočnosť, že išlo o tzv. jednočinný súbeh trestných činov, a nie tzv. viacčinný súbeh (viac skutkov), rozhodujúcim bolo to, že spáchal viac trestných činov, konkrétne dva. Neobstojí ani jeho odvolacia námietka, že nemala byť u neho vzhľadnutá priťažujúca okolnosť podľa ust. § 37 písm. m) Tr.zák., t.j., že už bol pre trestný čin odsúdený. Doposiaľ bol súdom štyrikrát trestaný, pričom z odpisu z registra trestov vyplýva, že zahladené mal len prvé odsúdenie. Podľa názoru odvolacieho súdu však došlo k zahladeniu aj druhého a tretieho odsúdenia, keďže v týchto prípadoch vykonával nepodmienečné tresty odňatia slobody neprevyšujúce jeden rok, ktoré mu boli uložené ako mladistvému, a tieto tresty sa podľa § 121 ods. 1 Tr.zák., t.j. priamo zo zákona zahladili dňom ich vykonania. Podstatným však bolo to, že pri štvrtom odsúdení (Okresný súd Veľký Krtíš, sp.zn. 8T/112/2008) mu už nebol ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody ako mladistvému, a hoci bol z jeho výkonu podmienienečne prepustený a po uplynutí skúšobnej doby podmienienečného prepustenia bolo vyslovené, že sa osvedčil, nedošlo ešte k jeho zahladeniu (obžalovaný si nepodal žiadosť o takýto procesný postup), teda sa ohľadne tohto odsúdenia na neho nehľadí, ako by odsúdený nebol.

Vzhľadom k prevahe priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi, došlo v zmysle ust. § 38 ods. 4, 8 Tr.zák. k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3, teda obžalovanému bolo možné uložiť trest odňatia slobody od 6 rokov až do 10 rokov. Uloženie trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, by však bolo neprimerane prísne, preto bolo potrebné aplikovať ust. § 39 ods. 2 písm. a) Tr.zák. v spojení s ust. § 39 ods. 3 písm. e) Tr.zák., a výmeru uloženého trestu obžalovanému mimoriadne znížiť na 4 roky, keďže na ochranu spoločnosti postačoval i trest kratšieho trvania. Krajský súd v tomto smere poukazuje na všetky kritériá vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr.zák., to platí aj pre zohľadnenie ust. § 34 ods. 5 písm. c) Tr.zák., týkajúce sa pokusu zločinu ako nižšieho vývojového štádia. Súčasne zdôrazňuje, že konanie obžalovaného sa k dokonaniu trestného činu úplne nepriblížilo, a to najmä vzhľadom na primeranú dĺžku liečenia poškodeného. Pokiaľ ide o okolnosti a dôvody, pre ktoré nedošlo k dokonaniu trestného činu, odvolací súd opakuje, že tieto nastali jednak v dôsledku konania obžalovaného a jeho vôle (napr. útoky neviedol ešte väčšou intenzitou a viackrát), ale na druhej strane aj v dôsledku zhluku priaznivých skutočností a okolností pre poškodeného, ktoré nastali nezávisle od jeho vôle (zabránenie mu v pokračovaní útoku inými osobami). Krajský súd prihliadol na tieto skutočnosti, ako aj na ust. § 39 ods. 2 písm. a) Tr.zák., ktoré je samostatným, osobitným dôvodom (jednou z možností) na zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, a taktiež aj na to, že ku konfliktu prispelo výrazným spôsobom tiež nevhodné správanie poškodeného D. D. voči svedkyňi C. L., ktoré bolo prvotným a základným dôvodom jeho vzniku.

Keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, zaradil ho na výkon trestu odňatia slobody podľa ust. § 48 ods. 2 písm. b) Tr.zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Takto uložený trest obsahuje v dostatočnom rozsahu prvok represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie a postačuje na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. a zodpovedá aj všetkým ďalším ustanoveniam Trestného zákona, ktoré upravujú zásady pre ukládanie trestov.

Výrok, ktorým bola uložená obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej Dôvere, zdravotnej poisťovni, a. s., škodu vo výške 887,32.- Eur, bol v súlade so zákonom, keďže tento čiastočný právny nástupca poškodeného preukázal svoj nárok odvodený od nároku poškodeného D. D., a to čo do základu, aj čo

do výšky (náklady za poskytnutú službu právnej pomoci, za spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky a poskytnutú ústavnú - lôžkovú starostlivosť, ako aj špecializovanú ambulantnú starostlivosť). Obžalovaný zodpovedá za škodu podľa § 420 ods. 1 Obč. zák., s prihliadnutím na ust. § 449 ods. 1 Obč. zák.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine, o treste a o škode, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za čiastočne dôvodné (vo výroku o treste), rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.